

Høringsinnspill, muntlig

Mandag 14.10.19

Hjelpekilden er en frivillig organisasjon som gir støtte til mennesker i problematiske religiøse bruddprosesser. Vi mottar i hovedsak henvendelser fra unge voksne.

Vi ønsker å benytte anledningen med den nye opptappingsplanen til å sette søkelys på en gruppe unge som formidler til Hjelpekilden at de har følt seg forsømt av hjelpeapparatet. De har gjennom sine oppvekstvilkår spesielle utfordringer som ofte kan legge grunnlag for psykisk uhelse, noe de mener økt kompetanse kan forebygge.

Dette er en gruppe som er vokst opp i strenge religiøse miljøer, ofte isolert fra storsamfunnet og preget av negativ sosial kontroll.

Halvparten av henvendelsene fra denne gruppen til Hjelpekilden dreier seg om hjelp til psykiske etterreaksjoner som angst, depresjon og sorg. De søker hjelp til å finne psykologer og et profesjonelt hjelpetilbud som har kunnskap om problematikken, og som de slipper å måtte lære opp selv.

Vi vet at det fra helsedepartementets side i perioden 2005-2011 har vært forståelse for at denne gruppen har særskilte utfordringer, og det var derfor planlagt å kartlegge eksisterende kunnskap, identifisere hjelpebehov og foreslå tiltak og videre forskning. [Først gjennom en NKVTS-rapport i 2008, og senere gjennom en rapport fra RVTS Vest i 2011.](#) Rapportene er bare *kartleggende*, og RVTS har ventet på oppdragsbrev fra departementet for å jobbe videre med kompetansehevingsarbeidet. [Dialog vi har hatt med departementet og RVTS senere har vist at oppfølgingen av dette arbeidet kan ha blitt](#)

oversett. Vi synes derfor dette er fin anledning til å påminne om viktigheten av dette arbeidet.

Hovedinntrykket av arbeidet med mennesker som har vokst opp i disse miljøene er at en unormalt høy andel personer blir arbeidsuføre som følge av manglende hjelp til å bearbeide traumer og psykiske utfordringer knyttet til en skremmende retorikk, ubalansert forkynnelse, fiendebilde av storsamfunnet, kontroll gjennom trusler, konformitetspress og lydighetskultur

Vi mener at det vil være av *samfunnsøkonomisk* interesse at det finnes et godt behandlingstilbud for unge som har bakgrunn fra trange religiøse miljøer. Dette kan forebygge utvikling av psykiske etterreaksjoner og arbeidsuførhet. Dette kan gi bedre livskvalitet til en gruppe som formidler at de opplever seg ikke sett av storsamfunnet, og forebygge selvmord.

Vi mener det er avgjørende for de unge som har vokst opp i slike religiøse fellesskap at de møter et profesjonelt hjelpeapparat som har god kompetanse på deres særlige utfordringer. Primært er det ønskelig med en offentlig initiert kompetanseheving og forskning.

Sekundært kan en frivillig organisasjon bidra til å utvikle nødvendig kunnskap som kan spres i behandlingsmiljøet. Dette krever likevel et samarbeid med regionale ressursentrene som ligger under departementene, og da er det viktig at et slikt samarbeid ikke blir avvist som følge av at det utenfor deres oppdrag. Det er med andre ord nødvendig med politisk vilje til å øke denne kompetansen hos hjelpeapparatet.

